

Kinodvor. *Mestni kino.*

oktober
2024

Moja najljubša torta

Keyke mahboobe man

Iran / Francija / Švedska / Nemčija, 2024, 97'

scenarij in režija Maryam Moghaddam, Behtash Sanaeeha
fotografija Mohammad Haddadi
igrata Lily Farhadpour, Esmal Mehrabi
distribucija Demiurg

Sedemdesetletna Mahin od moškeve smrti in hčerinega odhoda v Evropo živi sama v teheranskem predmestju – dokler se nekega dne ne odloči, da bo prekinila samsko rutino in oživila svoje ljubezensko življenje. Naključno srečanje se hitro razvije v nepredvidljiv in nezopazen večer ...

Grenko-sladka zgodba o romanci poznih let s toplino in humorjem prikazuje življenje Iranke za zaprtimi vrati. Film, ki so ga morali snemati na skrivaj, po režiserkinih besedah »slavi ženske, življenje in svobodo«.

»V bližnjevzhodnih državah, kjer vlada je verske ideologije, ženske veljajo za drugorazredne državljane. Prikrajšane so za številne pravice, lastno identiteto pa lahko uveljavljajo le prek moških v svojem življenju. [...] Situacija se še bolj zaplete, ko se ženska odloči živeti sama kot na primer naša junakinja Mahin. [...] Film se dogaja v času, ko so Iranke stopile v prve vrste boja za družbene spremembe. [...] Ravno smo začeli s snemanjem, ko so ubili Mahso Gino Amini. Dogodek je vso našo ekipo globoko pretresel in v takšnem psihičnem stanju ni bilo lahko nadaljevati z delom. To so bili strašni dnevi. Snemati smo

morali kolikor mogoče na skrivaj. Dela nismo hoteli prekiniti, hkrati pa nismo mogli prezreti dogajanja na ulicah. Bilo je težko, a smo se vsi strinjali, da moramo film dokončati. [...] Resničnega življenja žensk, takšnega, kot ga živijo v svojih domovih, na velikem platnu nikoli ni bilo dovoljeno prikazovati, tokrat pa sva se odločila prestopiti rdečo črto. Sprejemava posledice svoje odločitve. [...] Najina čudovita glavna igralka [...] je z nastopom v filmu veliko tvegala. V Iranu ni veliko igralk, ki bi sprejele takšno vlogo. [...] Zgodba kljubuje splošnim predstavam o iranskih ženskah in je podobna življenjskim zgodbam številnih osamljenih ljudi po vsem svetu. Govori o uživanju v kratkih, sladkih trenutkih življenja.«

– Maryam Moghaddam in Behtash Sanaeeha

»Film, posnet v času, ko so po vsej državi izbruhnili protesti zaradi usode Mahse Amini [...] prekipava od neustrašne, svobodoljubne energije gibanja Ženske, življenje, svoboda; države, vgrajene v same temelje filma. Že dejstvo, da so sploh posneli takšen film [...] je dejanje kljubovanja. [...] Moja najljubša torta očara na vseh ravneh – od protiavtoritarnе politike do pozitivnega odnosa do telesa in splošnega veselja do življenja: to je pravi ljubljeneč občinstva.«

– Leslie Felperin, The Hollywood Reporter

»Ta čudoviti in zabavni film bo poleg vsega ostalega prispeval k razpravi, ali so represivni režimi kalilnice umetniške izjemnosti. Iranska vlada je režiserki in režiserju prepovedala potovanje v Berlin, kjer naj bi se udeležila premiere, pred šestimi

meseci pa so vdrli v njune produkcijske prostore ter zaplenili računalnike in trde diske. Toda policija na srečo ni našla filma, ki s svojo toplino in človečnostjo prepričljivo kljubuje brezobzirni in okorni represiji. [...] Faramarz in Mahin se končno najdeta skupaj v njenem stanovanju, kjer mu ona speče svojo najljubšo torto. To je trenutek čustvene povezanosti, za katerega sta hranila vse svoje misli in občutke, odkar sta postala samska – kot bi drug drugemu izlila vse svoje bitje poznih let. V tem je nekaj tiho veličastnega. Takšni trenutki v življenju so presunljivo kratki – mnogi pa jih sploh nikoli ne dočakajo. Prekrasen film.«

– Peter Bradshaw, The Guardian

od
2. oktobra

Stari hrast *The Old Oak*

Velika Britanija, 2023, 113'

na sporedu

režija Ken Loach
scenarij Paul Laverty
fotografija Robbie Ryan
igrajo Dave Turner, Ebla Mari, Claire Rodgerson, Trevor Fox
distribucija Fiva

Severna Anglija, 2016. *Stari hrast* ni le zadnji delujoči pub v nekoč cvetoči rudarski skupnosti, temveč tudi edini javni prostor, kjer se ljudje lahko še srečujejo. Ko lastnik v lokal povabi sirske begunce, ki jih je država nastanila v vasi, začnejo napetosti naraščati ...

Ken Loach, stari hrast britanskega socialnega realizma, v svojem značilno ognjivem, čustveno neposrednem slogu poziva k sočutju in medkulturni solidarnosti.

»Na severovzhodu smo posneli dva filma o ljudeh, ki so obtičali v tisti zlomljeni družbi [Jaz, Daniel Blake in Medtem ko vas ni bilo]. Oba sta se neizogibno nesrečno končala. Toda spoznali smo številne močne, velikodušne ljudi, ki so se na mračne čase odzvali s pogumom in odločnostjo. Čutili smo, da moramo posneti tretji film, ki bi to odražal, hkrati pa ne bi podcenjeval stisk, s katerimi se ljudje soočajo, ali težav, ki so doletele območje v zadnjih desetletjih. [...] Paul je slišal, kaj se je zgodilo ob prvem prihodu sirskih družin, in pomislila sva, da je prav to zgodba, ki bi jo bilo treba povedati. Ampak najprej sva jo morala

razumeti. Dve skupnosti, ki živita druga ob drugi. Obe imata resne probleme, toda ena od njiju se spopada s travmo pobega iz nepredstavljivo krute vojne, žalujoča za umrlimi in v velikem strahu za tiste, ki so ostali tam. [...] Ali lahko ti dve skupnosti sobivata? [...] Vas, kjer se dogaja film, je del širše skupnosti. Tamkajšnji ljudje so se dolgo upirali izkoriščanju in napadom. Najprej so se morali spopasti z izkoriščevalskimi lastniki rudnikov, kasneje pa s politikom Margaret Thatcher in nasilnim zaprtjem rudnikov. [...] Postavljanje lastnih interesov pred druge, prepričanje, da 'družba ne obstaja', čaščenje podjetništva – to so bili premiki v zavesti, ki bi lahko prevladali nad starimi vrednotami. In vplivali na to, ali bodo sirske družine dobrodošle. Poslušala sva in opazovala, potem pa je Paul napisal scenarij.«
– Ken Loach

»Med sprehodi po vaseh se je bilo zelo zanimivo pogovarjati s starejšimi člani skupnosti, ki so bili nekoč rudarji ali pa so bili to njihovi bližnji. [...] Ob poslušanju teh ljudi, polnih življenjske energije, ki so sodelovali v rudarski stavki leta 1984, sem začutil močan duh skupnosti, povezanost in politično jasnost, kar je bilo v nasprotju z brezupom številnih v današnjem času. [...] Postalo je jasno, da mora 'preteklost' postati lik v našem filmu. [...] Zdelo se nam je, da ima *Stari hrast* korenine, ki segajo v preteklost in bi nam lahko pomagale razvozlati številne konflikte in protislovja sedanosti.«
– Paul Laverty

»[Loach] bi težko ponudil bolj ganljiv, aktualen in srdit labodji spev. [...] Strasten poziv k boju proti zatonu narodovega sočutja.«
– Jonathan Romney, Screen Daily

»Film *Stari hrast*, ki bi prav lahko bil Loachev zadnji, ne premore nič manj ognja in besa kot njegov prvenec *Poor Cow* iz leta 1967. Pravzaprav se zdi, da Loach še nikoli ni bil tako jezen. Ne obtožuje namreč le politikov, temveč celo Britance same, ker se podreajo vse bolj desničarskim in avtoritarnim režimom. [...] *Stari hrast* nas ne poziva, naj se sprijaznimo z razlikami, temveč sprejmemo podobnosti v svetu, ki ga razdvajajo bogati. Če je to Loacheva zapuščina, potem je odlična, in povzamemo jo lahko s tremi preprostimi besedami: moč, solidarnost, upor.«
– Damon Wise, Deadline

»Če je *Stari hrast* res njegov zadnji film (upam, da ne), se poslavlja z mogočnim izrazom vere v sočutje do zatiranih.«
– Peter Bradshaw, The Guardian

na sporedu

Stekleničarji Flašaroši

Srbija / Slovenija, 2023, 84'

režija Nemanja Vojinović
nastopajo Jani Boc, Slaviša Radu,
Bojan Stojkov, Elvis Mojić Stojkov
distribucija URGH!

Nedaleč od Beograda se na nekdanjem arheološkem najdišču razprostira eno največjih smetišč v Evropi. V apokaliptični pokrajini, kjer oblaki strupenih plinov in orjaške jate galebov zastirajo nebo, se nenavadna skupnost zbiralcev plastenk spopada z izzivi nevarnega dela in grožnji modernizacije. Vizualno osupljiv opazovalni dokumentarec je poklon živahni, pomembni, a nevidni skupnosti. Ekološki vestern, posnet na setu nekdanje zibelke evropske neolitske civilizacije, nastavi ogledalo sodobni kulturi množične potrošnje.

»Ob prvem obisku odlagališča me je pokrajina dobesedno šokirala: na tisoče galebov, ki letajo naokoli in iščejo hrano, težki stroji, ki tresejo zemljo /.../. Uzrl sem nov svet, meni popolnoma neznan, in zazdelo se mi je, da sem vstopil v film **Pobesneli Max**. Nato sem spoznal to postapokaliptično krajino in skupnost stekleničarjev, delavnih ljudi, ki živijo in preživijo v skrajno krutih razmerah, vendar ostajajo neuničljivi, pristni in polni življenja. /.../ V Janiju in njegovi skupini stekleničarjev sem našel like, ki sem jih potreboval za ekološko zgodbo s človeškim obrazom: za obravnavo aktualnih tem, kot so potrošništvo, absurdnost sodobnega dela in izkoriščanje. Odločil sem se slediti zbiralcem plastičnih steklenic, saj je plastika eden večjih problemov današnjega časa, prihajajoča katastrofa, ki prepavlja naša mesta, oceane in vodne poti, za katero nimamo dolgoročne rešitve.«
– Nemanja Vojinović

od
1. oktobra

Opazovanje

Slovenija / Severna Makedonija /
Italija / Hrvaška, 2023, 82'

režija Janez Burger
igrajo Diana Kolenc, Nataša Keser,
Jure Henigman, Vladimir Vlaškalić
distribucija Fivia

V bolnišnico pripeljejo mladeniča, ki so ga neznanci brutalno pretepli in to v živo prenašali po Facebooku. Čeprav si je šokantni dogodek ogledalo skoraj dvajset tisoč ljudi, nihče ni pomagal in poklical policije. Medtem ko je Kristijan v komi, začne reševalka Lara z njegovega profila prejemati skrivnostne posnetke ... Janez Burger skozi prizmo trilerja preiskuje, kam je izginila empatija in kje so meje osebne odgovornosti pri uporabi družbenih omrežij. Nagrade za najboljšo glavno žensko vlogo, scenografijo in zvok na lanskem Festivalu slovenskega filma.

»Še nikoli v zgodovini človeštva nismo bili po eni strani tako zelo povezani, po drugi pa tako zelo sami. Atomizirani. Tako zelo pred razpadom skupnosti in lastne človeškosti. Kajti temelj človeškosti je ravno sočutje. Govorim o sočutju, ki umira na zelo intimni ravni vsakega posameznika. O tistem elementarnem sočutju. Ko so-čutiš z drugim človekom. Ko začutiš pri sočloveku potrebo po pomoči in mu jo brez razmisleka po svojih močeh tudi nudiš. Takoj. Včasih zadostuje samo razumevajoč pogled, včasih beseda, včasih pogovor, včasih klic po pomoč. Za tako obliko sočutja je potreben minimalen napor, ki pa je večinoma za nas prevelik zalogaj. To je oblika pasivnosti, ki je potopljena globoko v nas. Večinoma se je niti ne zavedamo, vendar nas od znotraj počasi razžira in s tem dehumanizira. Intimna pasivnost, ki ima globalne razsežnosti.«
– Janez Burger

od
8. oktobra

Mesto žensk

Sestre v savni Savvusanna sõsarad

Estonija / Francija / Islandija, 2023, 89'

režija Anna Hints

nastopajo Kadi Kivilo, Marianne Liiv, Maria Meresaar, Elsa Saks, Eva Kübar
distribucija Cinemania group

Na estonskem podeželju se v dimni savni ob jezeru sredi gozdiča v teku leta srečuje skupina žensk. V intimnem, globoko empatičnem dokumentarnem prvcu Anne Hints in varnem mraku tradicionalne dimne savne delijo svoje najgloblje skrivnosti in najbolj osebne izkušnje. Evropska filmska nagrada za najboljši dokumentarec.

»Kot režiserka sem želela ustvariti varen in inkluziven prostor, v katerem bi ženske lahko delile svoje zgodbe. Hotela sem zamajati tradicionalne norme družbe, kjer so teme kot spolno nasilje

in neozdravljiva bolezen pogosto utišane ali potisnjene v senco. Z osvetlitvijo teh tem sem hotela porušiti zidove in spodbuditi odkrit pogovor.«
– Anna Hints

»Gre za tako specifično prakso estonske etnične skupnosti Võru, da se uvršča na Unescov seznam nesovne kulturne dediščine /.../. To se zdi še kako primerno, saj je drobn, dimni, parni čudež tega filma prav v tem, da ustvari nekaj nesovnega in liričnega iz povsem elementarnih sestavin: ognja, lesa, vode in obilice golih ženskih teles. /.../ Toda glavni vzrok, da je film nesovno večji od vsote svojih delov, je občutek skupnosti, ki ga ustvari, za kar so zaslužne ženske same. Čeprav delijo z nami tako intimno osebne, včasih pretresljive zgodbe, jih ne spoznamo kot posameznice. Namesto tega njihovo pridušeno kramljanje kot v zboru izpoveduje izkušnjo sodobne ženskosti.«

– Jessica Kiang, Variety

Štiri hčere Les filles d'Olfa

Francija / Tunizija / Nemčija / Savdska Arabija, 2023, 110'

režija Kaouther Ben Hania

igrajo Olfa Hamrouni, Hend Sabri, Eya Chikhaoui, Tayssir Chikhaoui, Nour Karoui, Ichraq Matar

distribucija Cinemania group

Olfa je mati štirih hčera, a njeni starejši hčeri sta nekoč izginili in se pridružili islamskim ekstremistom. Njuno odsotnost režiserka zapolni s pomočjo igralk. Medtem ko se portretiranke soočajo s travmatično preteklostjo, se igralci soočajo z etničnimi vprašanji njenega upodabljanja. Bogato nagrajen dokumentarec je počasi tleča študija družinske travme in intimno popotovanje, polno upanja, upora, sestrskosti ljubezni ter medgeneracijskega prenosa trpljenja in nasilja.

od
11. oktobra

Mesto žensk

»Uničujoče psihološke posledice Olfinega odrasčanja se jasno izrišejo, ko začne Ben Hania intervjuvati Eyo in Tayssir, ki opošta, kako sta bili v otroštvu tudi sami pretepani. /.../ Prav v teh trenutkih, ko se morajo Olfa, Eya in Tayssir soočiti s samimi seboj, film popolnoma uroči gledalca in začne se prevešati iz opazovalnega dokumentarca v razburljivo soočenje med resnico in igro, med preteklostjo in sedanjostjo.«

– Lovia Gyarkye, The Hollywood Reporter

»Pogosto vzbuja nelagodje in na trenutke poraja težka etična vprašanja o nevarnosti ponovne travmatizacije dokumentarnih subjektov. Toda še bolj nepričakovano je, kako je ta drzni in konfliktni film hkrati radosten in igriv, kako na neki način svojim protagonistkam zmora celo vlivati moč.«

– Wendy Ide, Screen Daily

Projekciji 11. oktobra sledi pogovor z igralko Ichraq Matar preko Zooma.

6. oktobra
ob 11:00

Mesto žensk

Reas Reas

Argentina / Nemčija / Švica, 2024, 82'

režija Lola Arias

nastopajo Yoseli Arias, Ignacio Amador Rodriguez, Estefy Harcastle, Carla Canteros

Yoseli ima na hrbtu tetovažo Eifflovega stolpa. Vse življenje si je želela potovati, a so jo aretirali na letališču, ko je tihotapila droge. Nacho je trans moški, ki je bil v zaporu zaradi goljufije in je tam ustanovil rock band. **Reas** je kolektivno umetniško delo in hibridni muzikal, v katerem lahko vsakdo odigra svoje življenje in izkušnjo iz ženskega zaporu v Buenos Airesu.

»Leta 2019 sem v ženskem zaporu v Ezeizi organizirala filmsko in gledališko delavnico kot prvi korak k umetniškemu projektu, ki sem ga želela tam

izvesti. /.../ Med pisanjem scenarija in med vajami je bila največja nevarnost (in o tem smo se z ekipo veliko pogovarjali), da bi zdrsnili v 'zaporniški realizem'. **Reas** ni smel postati še eden v nizu filmov, ki stigmatizirajo ljudi in delajo iz zaporu spektakel nasilja. Moral je biti nekaj drugega. Želeli smo prikazati spomine, fantazije in želje teh ljudi. Predvsem pa nam je bilo pomembno, da izpostavimo, kakšen zares je zaporniški sistem. Kako je delati v zaporu, se pogovarjati po telefonu, nekoga ljubiti v zaporu. Žanr muzikala nam je ponudil idealno formo, da smo lahko v ospredje potisnili fantazijo, domišljijo, da so nastopajoče lahko uživale in blestele, bile neverjetne, lepe in glamurozne. V zaporu vsekakor srečamo nasilje, grozote in mučenje. A tam so tudi ljubezen, skupnost, družina. Vezi, ki se stkejo v zaporu, so tisto, kar te reši.«

– Lola Arias

13. oktobra
ob 11:00

Mesto žensk

Družina Une famille

Francija, 2024, 82'

režija Christine Angot

Francoska pisateljica Christine Angot odpotuje v Strasbourg, kjer je nekoč živel njen pokojni oče. Ko je bila stara trinajst let, ga je tam prvič spoznala in takrat jo je začel spolno zlorabljati. Njegova žena in otroci še vedno živijo v Strasbourg. S snemalko in prijateljico Caroline Champetier se Christine odloči pozvoniti na vrata ... Pisateljčin režijski prvenec je pretresljiv, radikalen in globoko oseben avtobiografski dokumentarec o ženski, ki je bila žrtev incesta, zdaj pa skuša razumeti, kako so to resničnostjo živi njena družina.

»Mislila sem, da ne bom mogla pritisniti na stikalo zvonca. Iz strahu, da mi ne bo nihče odprl ali da mi ne bodo dovolili

vstopiti. Tako kot mi nihče ni odgovoril na sporočila, ki sem jih v teku let puščala na telefonskem odzivniku. In vem, da če ne bi imela kamere, če Caroline Champetier ne bi snemala zvonca, moj prst ne bi nikoli pritisnil nanj. /.../ Rada bi vedela, kakšno zgodbo si ljudje napletejo, ko izvejo, kaj se je zgodilo. Globoko v sebi vedo, kaj je res. Toda zgradili so zid, ki zakriva to realnost.«

– Christine Angot

»Odkrijemo Christine Angot, ki je daleč od klišejev, videnih na televiziji: to ranljivo žensko preganja neutolažljiva travma, ki se ne more zaceliti. V tem smislu se film pokloni vsem žrtvam spolnega nasilja po svetu, ki jim nikoli ni uspelo pogasiti bolečine, saj ljudje, ki naj bi jih zaščitili, zločini ne prepoznajo.«

– Laurent Cambon, aVoira-Lire.com

S podporo Francoskega inštituta v Sloveniji.

Home movies

New York, pozna sedemdeseta leta. Lizzie Borden si zamisli film, ki se dogaja približno deset let v prihodnosti. Deset let po socialistični demokratični revoluciji ni položaj žensk nič boljši kot prej. Neenakost na trgu dela, razizem, šovinizem, seksizem in nasilje nad ženskami v patriarhalni družbi še vedno prevladujejo ... Revolucija je spet izdala svoje ideale. Ženske razglablajo o potrebi po oboroženem boju. Režiserka je nekoč rekla, da je želela ustvariti »nekakšen fantazijski film o tem, kako se ljudje združijo, ne glede na rasne in razredne delitve. Zato temu filmu pravim 'znanstvena fantastika.« Ta ognjeviti film, ki je nastal v tesnem sodelovanju z nastopajočimi, poganjata njegova urgentnost in poziv k spremembi. Tako kot je Peter Watkins s fiktivno televizijsko ekipo poskrbel, da je pokrivala njegovo rekonstrukcijo participativne demokracije med Pariško komuno leta 1871, tudi Lizzie Borden snema aktiviste in na 16-mm trak ter v slogu direktnega filma beleži ideje newyorške underground scene zgodnjih osemdesetih let. Štirideset let pozneje film ni videti prav nič zastarel in ni nič manj relevanten.

»Vsi veliki igrani filmi težijo k dokumentarnemu, tako kot vsi veliki dokumentarci težijo k fikciji. /.../ Kdor z vsem

srcem izbere enega, na koncu svoje poti neizbežno najde drugega,« je leta 1959 slovitno zapisal Jean-Luc Godard. Če **Rojena v plamenih** izvrstno ilustrira prvo misel, **Portreti duhov** ponazarja drugo. Med pregledovanjem starih fotografij, filmov in domačih videov, posnetih v lastnem stanovanju, sosesčini in kinih Recifeja, kjer se je kalil kot cinefil, Kleber Mendonça Filho prehaja med dejstvi in fikcijo ter obiskuje duhove preteklosti. »Razdalja od dejanskega kraja, fizičnega prostora, do začetka domišljije je kratka. Do točke, na kateri se začnejo domišljija, ideje, film in literatura. Mislim, da je precej enostavno živeti v mestu in nato oditi v puščavo ter posneti film, kot je **Lawrence Arabski**. Če pa snemaš film tam, kjer živiš, je razdalja med resničnostjo in domišljijo le tvoja kamera.« Podobe prebudijo spomine. Spomini sprožijo domišljijo, a nas hkrati spomnijo, da stvari niso bile vedno takšne, kot so danes. Vse to oblikuje naše videnje realnosti. Ali kot prvi brazilski režiser tega evokativnega tridelnega eseja: »Ob pristnem stiku s preteklostjo sedanjost lažje diha.«

Rezervat Pine Ridge v Južni Dakoti, sedanjost. Lisandro Alonso nas v zgodbo o dveh mladih ameriških Indijankah, ki živita v strahotnih razmerah, uvede s preludijem. V črno-belem vesternu, ki se dogaja v času »Divjega zahoda«, beli revolveraš išče izgubljeno hčer. Ko se

lik iz tega filma v naslednjem poglavju pojavi kot igralka, ki raziskuje svojo prihajajočo vlogo v vesternu in sprašuje o nenavadno visokem številu samomorov med mladimi, smo nenadoma soočeni z neposrednostjo in brutalnostjo resničnega. Kot bi nas katapultiralo v pretresljiv Wisemanov dokumentarec, katerega naslov bi lahko bil enostavno **Rezervat Pine Ridge**. Nato pa nas Alonso, s pomočjo šamana in ptice, ponese v amazonski deževni pragozd sedemdesetih let, kjer si ljudje še vedno pripovedujejo sanje ...

Upam, da se nam boste pridružili na njihovih popotovanjih skozi prostor in čas.

– Koen Van Daele

7. oktobra
Rojena v plamenih
Lizzie Borden, 1983

14. oktobra
Portreti duhov
Kleber Mendonça Filho, 2023

21. oktobra
Eureka
Lisandro Alonso, 2023

Rojena v plamenih

Born in Flames

ZDA, 1983, 80'

režija Lizzie Borden
scenarij Ed Bowes, Lizzie Borden
fotografija Ed Bowes, Al Santana
glasba The Red Crayola, The Blood, Ibis
igrajo Honey, Adele Bertei, Jean Satterfield, Florynce Kennedy, Kathryn Bigelow, Ron Vawter, Eric Bogosian

Amerika v bližnji prihodnosti. Deset let po socialistični demokratični revoluciji, ki naj bi odpravila spolne, rasne in razredne delitve, se ženske in manjšine še vedno soočajo z zatiranjem in nasiljem. Nato pa se militantne borke, aktivistke ilegalnih radijskih postaj, črnke, lezbijke, belopolte novinark srednjega razreda, levičarke, pankerice, gospodinje in sindikalistke združijo v koalicijo, da bi enkrat za vselej zrušile patriarhat.

Formalno in politično radikalna futuristična fantazija o ženskem uporu, gverilsko posneta z dvesto dolarji v žepu na ulicah še ne gentrificiranega New Yorka, velja za klasiko in mejnik ameriškega feminističnega in underground filma osemdesetih let. Lizzie Borden je film snovala v dialogu z nastopajočimi (med njimi zasledimo režiserko Kathryn Bigelow), ki igrajo fiktivne različice samih sebe.

7. oktobra
ob 20:00

»Film je nastajal pet let, toda nastal je kot urgenten odziv na nasilje: na prepoved splava, rasizem, stanje v zaporih, odvzem ženskega nadzora nad lastnimi telesi. /.../ Nikoli nisem pričakovala, da bo **Rojena v plamenih** še danes relevanten film. Mislila sem, da bo v tuku let izginil v pozabo. Le kdo bi si mislil, da se bomo desetletja po njegovem nastanku počasi pomikali k diktaturi. Mislila sem, da bomo imele pravice, za katere smo se borile in jih občasno dosegale, na primer pravico do splava in enakega plačila. Namesto tega nam preti ukinitvev teh pravic, saj lahko volitve pripeljejo na oblast moškega, ki pravi, da bi bil rad diktator. /.../ Toda ko me ljudje vprašajo, ali bi film danes posnela še enkrat, jim odvrnem, da ne. Kot beli ženski se mi ne zdi, da je to danes moja naloga. Nebele ženske ta trenutek ustvarjajo toliko izjemnih filmov. **Rojena v plamenih** zdaj nastaja v drugih državah; snemajo jo Palestinke, Iranke. Snemajo jo v kriznih žariščih širom sveta, včasih s telefoni sredi vojnih območij. Neskončno jih občudujem.«
– Lizzie Borden

»Izkaže se za daleč bolj domiselno in daljnovidno scenaristko od vrste slovitih hollywoodskih imen, zato ker vidi zgodbo v široki paleti perspektiv in okoliščin, vključno s tisto, do katere je občutno sovrvažna. Njen pogled na zgodbo, kaj ta je

Mesto žensk

*in kako jo lahko upodobiš s sliko in zvokom, ni nič manj radikalen od socialne politike, ki jo zagovarja. /.../ Ni dovolj biti levičar, pravi Lizzie Borden; če naj ima resničen učinek, mora biti politična revolucija hkrati revolucija idej in drž, kulturna in intimna revolucija, ki vključuje revolucijo medijev in umetnosti – in katere živi primer je **Rojena v plamenih**.*
– Richard Brody, The New Yorker

»Kot nekoč njena soimenjakinja se tudi režiserka Lizzie Borden /.../ s sekuro loti filmskih konvencij in ličnih političnih rešitev. Ta neukrotljiv in neopredeljiv film – morda edini primer ek hibridnega žanra radikalno lezbično-feministično-znanstvenofantastičnega cinéma veritè – je bil

prvič prikazan v drugem letu Reaganovega režima, toda njegov bes ni danes nič manj poživiljajoč, kot je bil takrat, ko se je Amerika začela nezadržno obračati v desno.
– Melissa Anderson, The Village Voice

»/.../ ta filmski priročnik za anarhistično organiziranje – tako za namen filmskega ustvarjanja kot revolucije – bi moral biti del vsakega kurikulumu.«
– So Mayer, Sight and Sound

Sledi pogovor z režiserko preko Zooma. S podporo Veleposlaništva Združenih držav Amerike.

Portreti duhov

Retratos fantasmas

Brazilija, 2023, 93'

scenarij in režija

Kleber Mendonça Filho
fotografija Pedro Sotero

Kot v številnih krajih po svetu so v teku 20. stoletja tudi v središču mesta Recife milijoni ljudi hodili v kino ... Tridelni filmski esej je igriv in mamljivo poklon filmu v mestu Recife ter filmskim prostorom, v katerih je avtor odraščal in v njih še naprej biva.

»**Portrete duhov** sem snemal in montiral vrsto let, še preden sem začel delati na filmu **Bacurau** in nato med pandemijo. Posnel sem tudi variacije elementov, ki jih vsebuje ta film. **Šumi soseske** in **Aquarius** vsebujeta fragmente teh idej, bežne pasuse, ki napovedujejo prihajajoči film, bodisi temo, ki jo obravnava, ali njegovo splošno vzdušje. Tema dveh kratkih videodokumentarcev, ki sta bila pred 30 leti moje diplomsko delo iz novinarstva, je bil propad starih filmskih palač v Recifeju v poznih osemdesetih in zgodnjih devetdesetih letih. [...] V letih 1989/1992 sem se po naključju znašel tam s 35-milimetrskim fotoaparatom in preprosto videokamero. Posneti material sem varno hranil in

14. oktobra
ob 20:00

zdi se mi, da je bil čas v teku let tem podobam naklonjen. [...] V treh desetletjih se je toliko spremenilo, samo mesto, tehnologija, filmsko prikazovanje in obiskovanje kina. Ironično je, da je kino São Luiz še vedno tam, nespremenjen, kot časovni stroj s tisočero sedeži. Dolgo zlorabljano središče mesta je še vedno pomemben lik. Poleg tega sem želel za Recife sestaviti album podob, lasten specifični album, ki temelji na mojem opažanju, da se brazilska mesta navadno vtisnejo v spomin na podlagi omejenega števila bledečih filmskih posnetkov in fotografij iz preteklosti, skorajda nekakšnih 'uradnih portretov', ki ne predstavljajo nujno mojega pogleda – ali tega, kaj do svojega mesta čutijo ljudje. S tem novim osebnim albumom, ki sem ga sestavil, sem zadovoljen. [...] Moj brat Múcio je priznan arhitekt in mislec urbanizma; že dolga leta se tu in tam pogovarjava o prostorih. Moja razmišljanja o prostorih in mestih niso tehnična, temveč temeljijo na prepričanju, da so ti prostori odrazi človeške narave, ki vstopa v interakcijo z družbo in kapitalizmom ali jo ta dva (pre)oblikujeta. V arhitekturi lahko ogromno vidimo, v dobrem in slabem pomenu, naj je lepa

Otok v Ljubljani

ali grda, prijazna ali sovražna v samem svojem načrtu. Lahko ustvarja napečnost, lahko je prijetna. Kolikor je bilo le mogoče, sem se trudil odpirati kadre svojih filmov; umeščanje likov v prostore je res zadovoljujoče, pa naj so odprti, široki, radodarni ali utesnjeni. Mesta so lahko tako filmska. [...] Filme vidim kot dokumente, pisma, ki jih lahko nekdo na novo odkrije in prebere v prihodnosti, pri čemer ni pomembno, ali je film igran ali dokumentaren, 'resničnost' ali 'fantazija'. Zdaj, ko se pogovarjam z vami, sem morda razumel, da se je ta film porodil iz moje lastne želje po gledanju starih fotografij, ki sem jih večinoma odkril med raziskovanjem za film. Odkriva-

nje novega gradiva v Brazilski kinoteki in številnih družinskih fotoalbumih ter škatlah za čevlje me je privedlo nazaj k starim arhivom, k otroškim spominom in zgodbam, ki so mi jih pravili starejši. Občutil sem, da je tako prav, in bilo je navdihujoče. [...] Te stare podobe, fotografije, zvočni in filmski posnetki so mi pomagali razumeti moje mesto in sosesko, v kateri sem preživel toliko let. Pa tudi odnos, ki ga gojim do filma, kot ljubitelj in kot ustvarjalec. Ko zremo v podobe preteklosti, se bržkone ne moremo izogniti občutku nostalgije, tistemu *saudade*. Toda ob pristnem stiku s preteklostjo sedanost lažje diha.«

– Kleber Mendonça Filho

21. oktobra
ob 19:30

Eureka

Eureka

Francija / Argentina / Nemčija /
Portugalska / Mehika, 2023, 146'

režija Lisandro Alonso
scenarij Lisandro Alonso, Fabian Casas, Martin Camaño
fotografija Timo Salminen, Mauro Herce Mira
zvok Catriel Vildosola
igrajo Viggo Mortensen, Chiara Mastroianni, Alaina Clifford, Sadie Lapointe, Villbjørk Malling, Adanilo, Marcio Marante, Luisa Cruz, Rafi Pitts

Popotovanje na krilih ptice čez prostor in čas. Tri zgodbe, ki razmišljajo o prihodnosti življenja, v katerem straši duh kolonializma.

»Od mojega zadnjega celovečerca je minilo kar precej časa. Zaposlen sem bil z drugimi stvarmi, pomembnimi in manj pomembnimi. Toda nedavno sem začel razmišljati o filmu, ki bi ga hotel posneti danes, in o ljudeh, s katerimi bi bil rad nekaj časa obkrožen – pridružili bi se mi na še eni filmski dogodivščini, ki nas bo nedvomno odnesla v nedoločene kraje.

Veliko sem bral o raznih indijanskih rezervatih v Združenih državah, še zlasti pa o kraju Pine Ridge v Južni Dakoti, kjer sem imel leta 2017 možnost preživeti nekaj mesecev. Številke tu ljudem niso naklonjene. Zgolj 23 policistov skrbi za potrebe in varnost 50.000 nativnih prebivalcev. Pa vendar ljudje ostajajo v rezervatu in se borijo za preživetje, kljub brezbriznosti in celo preziru drugih Američanov, drugih, mlajših kultur.

Zanimati sem se začel tudi za ptice, za njihovo letenje in svobodo. Za to, kako se selijo iz enega kraja v drugega, ne da bi jih skrbelo za meje, navade ali bančne račune. In čeprav imajo podnebne spremembe vse hujše posledice prav za ptice, se te še naprej selijo in razmnožujejo. Zdi se mi, da posedujejo nekakšno modrost, tisočletno in skrivnostno, ki je ljudje ne poznamo. Nekatere ptice lahko letijo dvanajst dni, ne da bi se dotaknile tal. Dvanajst celih dni, ne da bi jedle. Spijo in sanjajo v podobah, polnih zagonetk. Njihove sanje

Otok v Ljubljani

v fantastičnih, nepovezanih podobah trajajo le kratek čas, sanjajo v nekajminutnih intervalih.

Rad bi vzpostavil povezavo med minevanjem časa in različnimi kulturami, ki so naseljevale to deželo od samega začetka, pred kolonizacijo. Nekatere so izgubile stik z mlajšimi generacijami, zlasti glede razumevanja načina bivanja v tem svetu, druge še vedno vzdržujejo neposredno vez. Rad bi primerjal različna staroselska plemena Severne Amerike s tistimi, ki živijo ob Amazonki in zavračajo modernost, da bi ohranila pri življenju izročilo svojih prednikov. Odpotovali bomo v deževni pragozd, našli te ljudi in jim ponudili, da postanejo igralci. Če bi lahko delali skupaj kot

enakopravni, bi se mi uresničile sanje. Rad bi se izgubil v džungli z njimi in s svojo ekipo. Rad bi, da bi se lahko smejal in delal, da bi čutil, kako me ptice in druge živali, ki živijo v tistih drevesih, opazujejo; da bi plul po tistih rekah, kjer lahko vidiš ljudi, ki po napornem dnevu najdejo zrno zlata – kot to počnejo, že odkar so ljudje prvič začeli iskati zlato: brez težke mašinerije in podpore, zgolj z željo, da bi hitro obogateli. In nazadnje si želim vse to posneti, ker gre za film, ki ga ni posnel še nihče. /.../ pokazati lepoto in temo Amerike, pa tudi ljudi, ki jo naseljujejo, in tiste, ki jo uničujejo.«

– Lisandro Alonso

Carrie

Carrie

ZDA, 1976, 98'

režija Brian De Palma

scenarij Lawrence D. Cohen

fotografija Mario Tosi, Isidore Mankofsky

glasba Pino Donaggio

igrajo Sissy Spacek, Piper Laurie, John Travolta, Amy Irving

Plaha in sramežljiva najstnica Carrie je v šoli tarča vrstniškega nasilja, doma pa žrtev pretirano zaščitniške in versko blazne matere. Toda Carrie ima posebno sposobnost: moč telekineze. Ko jo kruto ponižanje na maturantskem plesu pahne čez rob, se njen maščevalni bes razpoči nad na videz idiličnim predmestjem.

Carrie Briana De Palme, po prvem romanu Stephena Kinga posneta študija najstniške tesnobe z ikonično, za oskarja nominirano Sissy Spacek v glavni vlogi, je med svojimi vrstnicami – vrhovnimi klasikami in najbolj priljubljenimi grozljivkami vseh časov – še vedno kraljica maturantskega plesa.

»Če se roman *Stepfordске žene* ukvarja s tem, kaj moški hočejo od žensk, govori Carrie predvsem o tem, kako ženske

najdejo načine za izražanje svoje moči, pa tudi česa se moški pri ženskah in ženski seksualnosti bojijo. /.../ Hočem reči, da sem se pri pisanju te knjige leta 1973, le tri leta po diplomi, dodobra zavedal, kaj feministično gibanje pomeni zame in druge pripadnike mojega spola. V svojih bolj odraslih implikacijah je to knjiga o moškem nelagodju in strahu pred prihodnostjo ženske enakosti.«
– Stephen King, *Danse Macabre*

»De Palma, v očeh mnogih le impersonator Alfreda Hitchcocka, je iz grozljivke naredil triler, ljubezensko zgodbo, gotosko komedijo, film zorenja, kritiko fundamentalizma in predvsem opero – z erotičnimi vožnjami kamere, vizualnimi ekshibicijami, slow-motion apokaliptiko in soundtrackom Pina Donaggia je ustvaril atmosfero, v kateri je bil lahko ekstatičen, perveren in ekscesen /.../. Amerika – patriarhalna ideologija, družina, zakon – ni več rešljiva. Rešitve znotraj sistema ni več mogoče najti, ker ga je preplavila in okužila ideologija, tako da De Palmi ne ostane drugega, kot da 'kar se da najbolj uživa v fascinantnem spektaklu korupcije in dezintegracije', pravi [Robin] Wood.«
– Marcel Štefančič, jr., *Zadnji film vzpon in propad novega Hollywooda*

31. oktobra in
10. novembra

»/.../ še vedno eden mojih najljubših filmov – in dejansko eden najpomembnejših filmov v mojem življenju. Bil je glavni razlog, poleg Altmanovega *Nashvill*, da sem se odločil postati filmski kritik. To pa zato, ker me *Carrie* ni samo vznemirila, prestrašila in priklenila moje pozornosti; po vsem telesu me je stresla kot elektrošok, na novo prevezala kablovje moje domišljije in mi razkrila, kaj vse lahko film je.«
– Owen Gleiberman, *Entertainment Weekly*

»Ko vas iz omamnega preleta ženske slatičnice v počasnem posnetku bliskovito igtga stekel napad na obupano, krvaveče dekle, se zdi, kot bi se iz erotičnih sanj nenadoma prebudili v nočni mori. /.../ Predmestna gimnazija je mikrokozmos družbe. Carriejni sekularni vrstniki so socialni darvinisti, ki napadajo šibkej-

še. /.../ De Palma je namenoma ustvaril dramatično napetost med najstniško eksploatacijsko komedijo in psihološko grozljivko, katere vpliv je bil neznanski. /.../ Tisto vedro prašičje krvi je za vselej zaznamovalo našo kulturno krajino.«
– Ian Nathan, *Stephen King at the Movies*

»Najboljši srhljivo-smešen film, odkar smo videli *Žrelo* – mamljiv, strašljiv, poetičen šoker v režiji Briana De Palme poseduje najbolj pregrešno baročno senzibiliteto, ki je ta hip na delu v ameriškem filmu.«
– Pauline Kael, *The New Yorker*

31. oktobra: **16. noč grozljivk**
Kurator programa: Marcel Štefančič, jr.
Predprodaja paketov se začne
25. septembra!

14. oktobra
ob 17:00

Jesenska filmska šola

78 dni 78 dana

Srbija, 2024, 82'

scenarij in režija Emilija Gašić
igrajo Viktorija Vasiljević, Milica Gicić,
Tamara Gajović, Pavle Čemerikić

Srbsko podeželje, pomlad leta 1999. Tri sestre začnejo snemati videodnevnik, ko njihovega očeta med Natovim bombardiranjem vpokličejo v vojsko. Emilija Gašić v režijskem prvencu z dokumentaristično preciznostjo poustvari videz, poetiko in spontano vzdušje domačih videoposnetkov ter skozi zabavne, čustvene, mimobežne posnetke vsakdanjega življenja izriše intimen portret odrasčanja v vojnem času.

»Najprej sem opravila anonimno spletno anketo, da bi videla, kako se ljudje spominjajo tistega časa, predvsem moja generacija; takrat sem bila na-

mreč stara sedem let. [...] Prejela sem okoli 200 odgovorov. Zlasti zanimivo je, da je za ljudi, ki so bili v tistem času otroci in najstniki, to obdobje povezano s številnimi pozitivnimi spomini. Niso hodili v šolo, veliko časa so preživeli s prijatelji, doživeli so prve ljubezni in poljube. A po drugi strani so bili prestrašeni: njihove očete so vpoklicali v vojsko, sirene so naznanjale letalske napade, odhode v zaklonišča in vojaška letala ... Torej je bilo hkrati strašljivo in vznemirljivo. A v anketi je izstopal občutek skupnosti, bližina, ki so jo ljudje občutili drug z drugim, saj so skupaj preživljali veliko časa. Nekdo je napisal, da je bilo takrat prvič in zadnjič, da je vstopil v vsako hišo v svoji soseski. To je izkušnja, ki sem jo dobro razumela.«
– Emilija Gašić

V sodelovanju z revijo Ekran, Slovensko kinoteko in festivalom Kino Otok.

Paradžanov 100!

»V svetišču filma obstajajo podobe, svetloba in resničnost. Sergej Paradžanov je bil veliki mojster tega templja.«

– Jean-Luc Godard

ob 17:00

Kijevske freske

Kiivs'ki freski, Sergej Paradžanov,
Sovjetska zveza (Ukrajina), 1966, 15'

Filmski kolaž sestavljajo ohranjeni fragmenti načrtovanega, a prepovedanega celovečernega filma o posledicah druge svetovne vojne.

Hakob Hovnatarjan

Hakob Hovnatanyan, Sergej Paradžanov, Sovjetska zveza (Armenija), 1967, 10'

Paradžanov z igrivo asociativno montažo spleta detajle portretov armenskega slikarja Hakoba Hovnatarjana (1806–1881) z vizualno in zvočno krajino mesta Tbilisi v 19. stoletju.

Arabeske na Pirosmanijevo temo

Arabeskebi Pirosmanis temaze, Sergej Paradžanov, Sovjetska zveza (Gruzija), 1985, 21'

Paradžanov se pokloni slovitemu gruzijskemu slikarju samouku Niku Pirosmaniju (1862–1918) in s posnetki umetnikovih vizualnih svetov ustvari fantazmagoričen filmski esej.

28. oktobra

ob 18:30

Legenda o Suramski trdnjavi

Ambavi Suramis tsikhitsa, Sergej Paradžanov, Dodo Abašidze, Sovjetska zveza (Gruzija), 1984, 87'

Paradžanov z razkošnimi podobami čudovitih in fantastičnih vizualnih svetov na filmsko platno slika starodavno gruzijsko legendo, v kateri prebivalci odročne gorske pokrajine skušajo zgraditi trdnjavo, da bi se ubranili pred sovražnikom. Toda prerokba pravi, da bo gradnja uspešna, le če najdejo mladega bojevnika, ki se bo žrtvoval in pustil živnega zaidati. Režiser je svoj predzadnji film, v katerem razmišlja o pokrajini, njenih prebivalcih in njihovem odnosu do oblasti, posnel in Gruziji po petnajstletni prepovedi snemanja filmov in dolgih obdobjih, ki jih je preživel v zaporu in gulagu.

»Prek hibridizacije slikarskega in filmskega medija, kar je ena od izjemnih značilnosti avtorjevih filmov, Paradžanov transformira konvencionalne načine reprezentiranja nacionalne identitete in zgodovine.«

– Olga Kim, Senses of Cinema

Ob stoletnici rojstva Sergeja Paradžanova. V sodelovanju s festivalom FeKK.

Za zamudnike

Vsako nedeljo ob 19:00

6. oktobra
ob 19:00

Priscilla Priscilla

ZDA / Italija, 2023, 110'

režija Sofia Coppola
igrajo Cailee Spaeny, Jacob Elordi,
Dagmara Dominczyk, Ari Cohen
distribucija Fiva

Sofia Coppola (**Marie Antoinette**, **Izguljeno s prevodom**) razkriva drugo plat ameriškega mita o kralju rock'n'rolla v nežni, rahločutni zgodbi o deklškem hrepenenju, odraščanju v pravljici in iskanju lastne življenjske poti. Po knjigi Priscille Presley *Elvis and Me*.

»Kot da med zvezdnikom in fenico ne more biti ljubezni, ker je ta vedno kontaminirana s tistim fenovskim transferjem. Poleg tega pa je izpolnitev sanj pogubna – ko se sanje izpolnijo, je ljubezni konec. Ko se sanje izpolnijo, zmanjka fantazije, ki to ljubezen držijo skupaj. Sofia Coppola je pred leti posnela *Marie Antoinette* – in

Priscilla je Marie Antoinette, le da protagonistka ne izgubi glave, ampak sklene, da ne bo umrla s kraljem. ZA«
– Marcel Štefančič, jr., Mladina

»Naj vas ne preslepi navidezna mehkost Sofijine vizije ali nežnost njenega pogleda /.../. V režiserkinem pristopu je toliko drznosti, tveganja in brezkompromisnosti, toliko radikalne vneme, da se manj sposobnim kolegom zatresejo hlače. Sofia si morda res privoščiti nekaj frivolnosti obdobja, na primer nalakirane nohte na puhasti preprogi – slastno! –, toda iskrenost, radikalna svoboda ter karizmatičnost njenih dveh igralcev Cailee Spaeny in Jacoba Elordija so izjemno pristne. Kako ji je uspelo izvabiti takšna igralska nastopa? To pa je skrivnost, režiserkina vrhovodska umetnost nične manipulacije, njena supermoč drznosti in zena.«
– Jane Campion, Variety

13. oktobra
ob 19:00

Vsi mi tujci All of Us Strangers

VB / ZDA, 2023, 105'

režija Andrew Haigh
igrajo Andrew Scott, Paul Mescal,
Jamie Bell, Claire Foy
distribucija Blitz Film & Video
Distribution

Adam je melanholični scenarist, ki živi v skoraj prazni stolpnici na obrobju Londona. Neke noči po naključju spozna Harryja. Medtem ko se med moškima razvija strastno razmerje, Adama vse bolj vleče v predmestje, kjer je odrasčal. V hiši, kjer je vse videti kot nekoč, ga pričakata starša, ki sta umrla pred tridesetimi leti ... Film Andrewa Haigha (**45 let**) je nostalgичna, sanjava zgodba o izgubi, osamljenosti in moči ljubezni.

»Govori o poskusih predelave travm, o vsesplošni naraščajoči odtujenosti in o

zgodovini odnosa družbe do homoseksualnosti. To je film o osamljenem posamezniku, film v molovskem tonu, odlično posnet; bližnji vrtoglavi posnetki Adamovega obraza kažejo njegovo blodnjavost, kot bi kamera skušala prodreti v to, kar se dogaja v človeku.«
– Tanja Lesničar Pučko, Dnevnik

»Brezčasna, presunljiva oda moči ljubezni. /.../ Najbolj uničujoči trenutki tega grenko-sladkega filma najdejo nekaj transcendentnega v preprostem dejstvu, da nihče od nas nikoli ne bo zares sam, dokler nam bodo družbo delali naši duhovi.«
– David Ehrlich, IndieWire

»Skrivnosten, prelep in čustven film Andrewa Haigha je nadnaravna romanca o osamljenosti in ljubezni. /.../ Kako izjemne vloge odigrava vsi štirje! In kakšen slog Haigh vnese v film, ko zgodbo o romantičnem razmerju spoji s temo medgeneracijskih odnosov iz svojih prejšnjih del **Weekend in 45 let!**«
– Peter Bradshaw, The Guardian

20. oktobra
ob 19:00

Lansko poletje

L'été dernier

Francija / Norveška, 2023, 104'

režija Catherine Breillat
igrajo Léa Drucker, Samuel Kircher, Olivier Rabourdin
distribucija Cinemania group

Uspešna odvetnica Anne živi svojo sanjsko življenje z možem Pierrom in hčerka v razkošni vili nad Parizom. Nato se k njim priseli Pierrov sedemnajstletni sin iz prejšnjega zakona in sprva hladen odnos med Théom in Anne se kmalu razvname v strastno razmerje. Catherine Breillat se z rimejkom **Srčne kraljice** (Dronningen, 2019) danske režiserke May el-Toukhy vrača k svoji tematski stalnici tabuizirane spolnosti in se, kot vselej, vzdrži enostavnih moralnih sodb.

»Catherine Breillat se umirjeno in mojstrsko potopi v omamo, laži, protislovja in manipulacije vnetljive prepovedane ljubezni. /.../ Kdo je vsiljivec? Kdo s kom manipulira? Kdo govori resnico in kdo laže – ali pa laže sam sebi? Medtem ko z osupljivo pretanjenostjo krmari med otenki in kontrasti, Breillat naslika portret ženske, hkrati čutne in klinično hladne, oblite s sončno svetlobo, ki jo izkleše fotografija Jeanne Lapoirie. Upodobitev paradoksalne kompleksnosti preprostosti, stkana v spreten vozle zamolčanega in izraženega, je vse prej kot politično korektna, a hkrati se spretno izogne predsodkom v korist gledalčeve svobodne interpretacije.«

– Fabien Lemercier, Cineuropa

»Naj vas lahkotnost od vina opite estetike in lenobnost tempa ne zaslepi: **Lansko poletje** je v vseh pogledih film Catherine Breillat in njegov živahni blišč je zgolj naravna distrakcija pred negotovo mrakobnostjo, ki jo prinaša propad.«

– David Ehrlich, IndieWire

27. oktobra
ob 19:00

Ingeborg Bachmann: potovanje v puščavo

Ingeborg Bachmann – Reise in die Wüste

Švica / Avstrija / Luksemburg / Nemčija, 2023, 111'

režija Margarethe von Trotta
igrata Vicky Krieps, Ronald Zehrfeld
distribucija Demiurg

Film o burnem razmerju med Ingeborg Bachmann, eno največjih nemško piščih 20. stoletja, in slavnim dramatikom Maxom Frischem; zgodba o ženski in njeni neustavljivi želji po svobodi – tako v karieri kot v ljubezni.

»Ingeborg Bachmann so priznavali in spoštovali mnogi, vključno s pisateljskimi kolegi, in na začetku je verjela, da je Max Frisch dovolj močan, da jo bo sprejel skupaj z njenimi 'temnimi

trenutki'. Dva pisatelja: ali lahko sodelujeta in si pomagata – ali pa se kljub dobrim namenom ne moreta izogniti tekmovalnosti? Skušala sem povezati dve pripovedni niti: življenje, vezano na moškega, ter svobodno, neodvisno življenje. Dve različni življenjski poti, ki se prepletata.«

– Margarethe von Trotta

»Margarethe von Trotta, ena vodilnih nemških filmskih režiserk, že vse od samostojnega celovečernega prvenca leta 1978 daje glas ženskam, ki v svojem času niso bile zares slišane, ter z njim nagovarja nas danes in tiste, ki za nami prihajajo. In tudi film **Ingeborg Bachmann: potovanje v puščavo**, ki ga poleg domiselnega scenarija odlikuje igra obeh protagonistov, enigmatične po svobodi hrepenече Vicky Krieps in nezavedno v preživele vzorce ukalupljenega Ronalda Zehrfelda, ob že tako zanimivi življenjski zgodbi subtilno, a zelo odločno odpira prostor besedam ženske, pesnice, pred svojim časom. Izplača se mu prisluhnuti.«

– Gaja Pöschl, Radio Slovenija

100 | Kinodvor.
15 | Mestni kino.

MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL

■ - MLADI ZA MLADE

Kinodvor,
17.–19. 10. 2024

KINOTRIP

Kinotripova
ekipa
2024

Foto: Dornen.Paj

Nadja Alymova, Alina Boehm, Alja Budin, Hana Gramc, Manca Jovandič, Nastja Klemenčič, Gašper Macedoni, Gaja Mihačič, Tanja Moe, Maša Mramor, Mark Antonij Novak, Špela Rotar, Iva Pika Sirk, Tjaša Štern, Lenart Zalar Schroers

Kinotrip bo tudi letos poskrbel za raznobaravno filmsko jesen. Deveta generacija Kinotripa, ki šteje petnajst mladih filmskih ljubiteljc in ljubiteljev, je v teku vročega poletja skrbno nabrala šest celovečernih filmov s filmsko klasiko in programom kratkih. Na papirnatih avionih vas bodo ponesli nad valove morja in oceana, poslušali bomo zvok škržatov in zrlji v mistično svetlobo, se podali na filmsko odisejajo po ulicah Budimpešte, z vetrom v laseh lovili ravnotežje med Zemljo in vesoljem, na igrišču družbe silovito preigravali zakoreninjena pravila, čisto na koncu pa z iskricami humorja strmoglavili sredi sovražne urbane džungle.

»Ni pomembno, kako padaš. Pomembno je, kako pristaneš.«

Med posameznimi pristanki in postanki bo čas za pogovore s filmskimi gosti in druženje ob ritmičnih izbranih glasbah v Kavarni Kinodvora. Obeta se tudi nagradni turnir v metanju papirnatih avionov. Zato prileti v Kinodvor med 17. in 19. oktobrom na 9. mednarodni filmski festival Kinotrip, ko na filmskem platnu zažarijo zgodbe mladih.

VOZOVNICE ZA FILMSKA POTOVANJA

Mlajši od 25 let:

Posamezna projekcija: 5,2 €

Posamezna projekcija za skupine s štiri in več gledalci: 3,2 € / osebo

Za člane kluba Kinodvor: 3,8 €

Redna cena: 6,3 €

Prodaja se začne v
petek, 27. septembra.

Klub Kinodvor

Posebna akcija v času
prodaje festivalskih
vstopnic: vpis za mlade do
25. leta po polovični ceni.
Enoletna članarina znaša
10 €.

Četrtek, 17. oktobra, ob 16:00

Tisto poletje z Irène

Quell'estate con Irène

Carlo Sironi, Italija / Francija, 2024, 90', distribucija Fivia

Clara in Irène se srečata na poletnem taboru. Kljub temu da sta povsem različni – Clara je zadržana in sramežljiva, medtem ko je Irène uporniška –, si delita željo po spoznavanju ljubezni in svobode ter strahove pred negotovo prihodnostjo. Skupaj pobegneta na Sicilijo v zavetje narave in brezskrbnosti poletja. Tam besede zamenjajo zvoki škrižatov, morja in mimoidočih. Svojo pot samospoznavanja in sprejemanja snemata z VHS kamero, ki sooblikuje estetiko filma in vzbuja občutek nostalgije. Oda ljubezni do vsega in vseh okoli nas.

Naj te film odpelje skozi pokrajino občutij!

Četrtek, 17. oktobra, ob 19:30

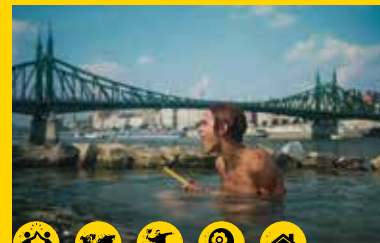
Odpрте festivala Tiho rjovenje

Silent Roar

Johnny Barrington, Velika Britanija, 2023, 90'

Dondo je mlad deskar, ki svoj čas najraje preživlja na valovih oceana. A morje ni samo pozitiv! V valovih razburkanega oceana je nepojasnjeno izginil njegov oče in Dondo ga na vse pretege še vedno išče. Prihod nenavadnega duhovnika v njem vzbudi zanimanje za vero. Z njo poskuša osmisлити izginotje očeta, pri tem pa si nauk na humoren način razlaga po svoje. Njegova čudiška misija pritegne pozornost uporniške sošolke Sas. Njuno prijateljstvo in mladostniški nemir ju ženeta na mistično pot skozi valove, muhasto škotsko vreme in peklenski ogenj.

Naj te film odpelje na duhovni vrtiljak!

Petek, 18. oktobra ob 16:00

KIX

KIX

Dávid Mikulán, Bálint Révész, Madžarska / Francija / Hrvaška, 2024, 92', distribucija Beldocs

KIX je filmska odisejada, dokumentarni portret odrasčanja Sanyija na ulicah Budimpešte. Vse se je začelo pred dvanajstimi leti, ko mladi nadobudni režiser po naključju sreča skupino mulcev. Kljub starostni razliki se med njimi hitro splete prijateljstvo. David postane njihova neuradna varuška, ki jim ves čas sledi s kamero. Skozi zabavne in hkrati vratolomne ulične prizore smo pričča minevanju otroštva, ki se preveša v nič kaj rožnato mladost. Sanyi ob težavah doma, neuspehu v šoli in pomanjkanju perspektive išče tolažbo med sorodnimi dušami. Nato pa nepremišljen trenutek za vedno spremeni njegovo življenje.

Naj te film odpelje na skejtu mladega upornika!

Vse filme bomo predvajali z opisnimi podnapisi za gluhe in naglušne, pogovore s filmskimi gosti pa bomo tolmačili v slovenski znakovni jezik.

Petek, 18. oktobra ob 18:30

Medtem na Zemlji

Pendant ce temps sur Terre

Jérémy Clapin, Francija / Belgija, 2024, 89'

Elsa izgubi velik del svojega življenja, ko njen brat Franck brez sledu izgine med vesoljsko odpravo. Praznino, ki jo doživlja med žalovanjem, zapolni z risanjem in opazovanjem vesolja. Nekega dne z njo vzpostavi stik neznan oblika življenja. Njenega brata lahko vrne nazaj na Zemljo, toda za to bo treba plačati določeno ceno ... Režiser Jérémy Clapin v igrani film vpleta animacijo in riše vzporednice med na videz nepovezanima zgodbama. Tako se oblikujeta dva ločena svetova, sanjski in realni. Mednju je ujeta Elsa, ki kljub razdalji med njo in Franckom ne izgubi upanja na ponovno snidenje.

Naj te film odpelje onkraj realnosti!

Petek, 18. oktobra ob 21:00

Kinotripčič – program kratkih filmov

razni avtorji, 71'

Obljubljamo razgiban trip kratkičev! Potovali bomo od Grčije do Teksasa, skozi napeto okrajje transfobije in podeželsko pokrajino uspešnih influencersk, se potopili v digitalni svet nevidnih NPC-jev, pristali v živahnih gredicah in se za konec prepustili užitku pojočih cvetic.

Naj te film odpelje skozi zrcalo družbe!

V sodelovanju s FeKK – Mednarodnim festivalom kratkega filma v Ljubljani.

Sobota, 19. oktobra ob 17:00

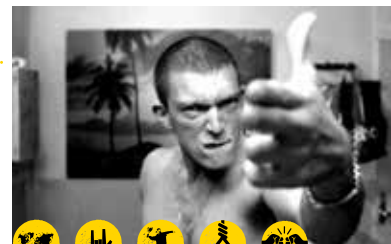
Igra moči

Levante

Lillah Halla, Brazilija / Francija / Urugvaj, 2023, 99'

Sofia, 17-letna brazilska odbojkarica, je na pragu profesionalne kariere, a njene sanje razbije odkritje neprichakovane nosečnosti. Nova realnost jo postavi v središče boja proti konservativnim krogom in tradicionalnim pogledom družbe na avtonomijo ženskega telesa. Sofia iz dneva v dan vse bolj spoznava, da težki časi zahtevajo silovito igranje! Vendar Sofia ni sama. Je del ekipe, ki skupaj trenira, tekmuje in sanja, ki si upa izzvati sedanost, da bi zgradila svobodnejšo prihodnost.

Naj te film odpelje v odkrivanje lastne bojevitosti!

Sobota, 19. oktobra ob 20:00

Zaključek festivala Sovrašтво

La Haine

Mathieu Kassovitz, Francija, 1995, 98'

Tokratno jutro je samo na videz običajno. Blokovsko naselje se je prebudilo v naraščajočo napetost med besno mladino in policijo. Pred tremi prijatelji – Vinzem, Saïdom in Hubertom – je najpomembnejši dan v življenju. Pravzaprav niso trije! Četrto mesto v družbi zaseda Krom Smith & Wesson 44, nabita pištola policista, ki se je znašla v Vinzevih rokah. Ura ves čas tiktakta. Je 24 ur dovolj za razrešitev sovraštva? Film **Sovrašтво** je eksplozivna zmes kritike rasnega nasilja in družbene neenakosti s humornimi iskricami sredi urbane džungle.

Naj te film odpelje na lov za maščevanjem!

Kinodvor. Kinobalon.

program za otroke in mlade

od
5. oktobra

Bojevita kraljica noči

Matej Vranič, Slovenija, 2024, 80',
v slovenščini, distribucija Fivia, 7+

Film poteka v obdobju malo več kot enega leta in gledalcu ponudi izjemen vpogled v življenje sove kozače (*Strix uralensis*). Gre za preplet prikaza njenega življenja, interakcij z drugimi živalskimi vrstami in z ljudmi ter znanstvenega proučevanja vrste. Film

prinaša zelo redko videne prizore – lov plena, vzrejo mladičev, celo napad na človeka. Postopno odstira pogled v nevsakdanje dnevno in nočno vedenje te osupljive vrste, hkrati pa se seznamimo z najnovejšimi znanstvenimi ugotovitvami biologa dr. Ala Vrezca, enega najboljših poznavalcev kozač na svetu.

Dinamična naravoslovno-raziskovalna zgodba o skrivnostnem življenju ene največjih evropskih sov.

od
26. oktobra

Tartinijev ključ

Vinci Vogue Anžlovar, Slovenija, 2024,
100', v slovenščini, distribucija
Karantanija cinemas, 7+

V Piranu se križajo poti treh otrok iz različnih socialnih okolij – domačinke Mario, ki živi z babico, Roberta iz poletne kolonije, ki se v družini sooča z nasiljem, ter premožne Barbare, ki je na počitnicah z očetom in njegovo sitno partnerico. Barbara prejme napačno po-

slano SMS sporočilo, kar jih skozi niz ugank in dogodivščin, povezanih s srednjeveškimi skrivnostmi Pirana, vodi do zaklada, a tega iščeta tudi šef zlikovcev Grandemare in njegov pomočnik Jofa. Otroci se med pustolovščino zblížajo, preskočijo pa tudi ljubezenske iskricke.

Napeta detektivska pustolovščina, v kateri se trije najstniki podajo v iskanje zaklada, je posneta po istoimenskem mladinskem romanu, režiral pa jo je Vinci Vogue Anžlovar (Babica gre na jug).

Na premieri 5. oktobra ob 16. uri bo z nami avtor filma, Matej Vranič.

Na projekciji 26. oktobra ob 16. uri bo z nami filmska ekipa.

1

Prvič v kino

Izbran filmski program za najmlajše z igrivimi vodenimi ogledi. Vsako soboto ob 10. uri. V sodelovanju z Družinskim centrom Mala ulica.

Zbiralec zvokov The Sound Collector

Chris Tichborne, Barry Purves, Andy Burns, Lisa Arioli, Velika Britanija / Italija, 2023, 21', v sodelovanju z RTV Slovenija, 3+

Semkaj in malo tja, po stezi in naprej živi Zbiralec zvokov s prijateljico Krtico. Ko Zbiralec zjutraj vstavi slušni aparat, zasliši svet, ki ga obdaja. S Krtico ali sam pohaja po njem ter prisluškuje tihim in glasnim zvokom.

Program: Skalni bazenček

Zbiralec snema zvoke na obali. S Krtico odkrije osupljiv skalni bazenček. Le kakšni zvoki so v njem?

26. oktobra in
9. novembra

Veselo po čelo

Zbiralec odide na vrt. Tam sliši cviljenje, ki para ušesa, odkrije pa tudi prelep lesen violončelo.

Izgubljeni medvedek

Zbiralec v mestu najde medvedka in ga vzame s seboj na potep.

Visoko pod oblaki

Zbiralec med travnimi bilkami išče nove nenavadne zvoke in najde nekaj zanimivega: vrstico in obroček. Zmaj je!

19. oktobra

Hrabri zajčki Brave Bunnies

Olga Cherepanova, Ukrajina / Mehika / Španija, 2021, 28', sinhronizirano, v sodelovanju z RTV Slovenija, 3+

Zajčja družinica potuje po svetu. Prevaža se z avtobusom, v katerem je poskrbljeno za njeno udobje. Starši in šestero zajčkov radovedno raziskujejo džunglo, savano, gore in planjave. Najstarejša med mladiči, Bob in Bu, sta radovedna in igriva. Spoznavata številne nove prijatelje, zato tej pogumni zajčji družinici res ni nikoli dolgčas.

vsako prvo sredo v mesecu ob 13:00 Kino v plencah: za starše z dojenčki

Oglejte si film z rednega sporeda na projekciji, ki je prilagojena tako, da nas lahko obiščete skupaj z dojenčkom.

9. oktobra je na sporedu film **Jutri je še en dan** (Paola Cortellesi, 2023, 118').

Klub Kinobalon

Člani Kluba Kinobalon gledajo filme ceneje – cena klubske vstopnice za program Kinobalona znaša 3 € –, prejemajo redna obvestila o programu in imajo prednost pri udeležbi na ustvarjalnih delavnicah, kadar je število prijavljenih omejeno. Višina članarine je 15 €.

Filmska srečanja 2024 ob kavi 2025

Z Ireno Matko Lukan, Tonijem Cahunekom in izbranimi gosti gledamo filme ter se pogovarjamo. Ob sredah ob 10:00 in 15:00.

Jutri je še en dan C'è ancora domani

Paola Cortellesi, Italija, 2023, 118'

igrajo Paola Cortellesi, Valerio Mastandrea, Romana Maggiora Vergano, Emanuela Fanelli, Giorgio Colangeli, Vinicio Marchioni
distribucija Demiurgh

Delia je žena in mati treh otrok v povojnem Rimu. Kadar ne gospodinja nasilnemu možu in ne skrbi za sitnega tasta, hiti med priložnostnimi deli. Edino utehó ji prinašata klepet s prijateljico in hčerina zaroka s prijetnim mladeničem iz premožne družine. Svojo usodo spre-

jema brez pritoževanja – dokler nekega dne ne prispe skrivnostno pismo ...

»**Jutri je še en dan** /.../ je film, ki preseneča: najprej zaradi izbire teme /.../, potem zaradi izvornosti tona, ki lahko prehaja iz drame v farsó in nazaj, predvsem pa zaradi režijskih odločitev; ki najdejo nepričakovano ravnotežje med realističnim ter bolj shematskim in didaktičnim tonom. /.../ Presenetljiv in izviren prvenec.«
– Paolo Mereghetti, Corriere della Sera

Gostja bo Ingrid Kovač Brus, novinarka in odgovorna urednica programa Ars ter nekdanja moderatorica Filmskih srečanj ob kavi.

Palaca Ljubljanski dvor, 1926–1932 (foto: Vekoslav Kramaric, hrani: SEM)

Kinodvor 100

Od najrazkošnejšega kinogledališča na Balkanu do mestnega kina

od 1. oktobra 2024
Kinodvor. Galerija.

Kinematograf kot prostor za prikazovanje sedme umetnosti je bil v teku zgodovine pod različnimi vplivi. Prehóil je pot od prikazovanja nemega filma ob glasbeni spremljavi do prvih zvočnih predstav, deloval pod okupatorjem v

drugi svetovni vojni, se prilagodil številnim tehnološkim spremembam, še danes pa dokazuje, da se lahko prilagodi vsemu – kljub številnim novim načinom gledanja avdiovizualnih del je izkušnja kina ostala nezamenljiva. Razstava omogoča vpogled v zgodovino kinematografa na Kolodvorski ulici, ki je zaživel kot »najlepša kinodvorana na Balkanu«, nato pa se v stoletni zgodovini svojega delovanja dinamično spreminjal ter prilagajal spremembam kulturnega življenja v Ljubljani.

Razstavo **Kinodvor 100** predstavljamo ob zaključku praznovanja za kino na Kolodvorski pomembnih obletic: stolletice kina na Kolodvorski, dvajsetletnice art kina in petajsetletnice javnega zavoda Kinodvor. Gre za dopolnjeno razstavo **Kinodvor 90** v sklopu projekta **Leto kina – Kinodvor 90, praznovanje kina in filma**, s katerim sta projektna nosilca Kinodvor in Slovenska kinoteka s številnimi partnerji obeležila 90. obletnico odprtja nekdanjega kina na Kolodvorski ulici, današnjega mestnega kina Kinodvor; in pol stoletja dvoran Kinoteke na Miklošičevi ulici.

novembra v
Kinodvoru

Anora (Sean Baker). **Vajenec** (Ali Abbasi). **Megalopolis** (Francis Ford Coppola).
Julie molči (Leonardo Van Dijl). **Ponedeljki: Henry Fonda za predsednika**
(Alexander Horwath), **Šanghajsko cvetje** (Hou Hsiao-hsien), **Potovanje v Italijo**
(Roberto Rossellini). *Ljubljanski mednarodni filmski festival. Za zamudnike: Anselm*
(Wim Wenders), **Carrie** (Brian De Palma).

100 | **Kinodvor.**
15 | **Mestni kino.**

Blagajna se odpre eno uro pred prvo predstavo.
Vstopnice so na voljo tudi na spletu.

Informacije: 01 239 22 17, blagajna@kinodvor.org

Javni zavod Kinodvor, Kolodvorska 13, 1000 Ljubljana
01 239 22 13, info@kinodvor.org, www.kinodvor.org

Ustanoviteljica

Mestna občina
Ljubljana

Pokrovitelj Kinodvora

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO